

MAGYAR KURIR

Indult Bétsből, Kedden, Mártzius 15-dik napján, 1814-dik esztendőben.

Chaumontból ilyen tudósítások érkeztek.

A' *Würtembergi* segítő seregek, az ő Koronaörökösök ő Királyi Hertzegségének vitéz bátorsága által való vezérlések alatt a' folyó hadakozásnak utóbbi elkezdődésétől fogva egy alkalmatosságot is el nem mulasztottak, a'hol újabb meg újabb borostyánkoszorúra szert lehetett tenni. A' teli táborozásnak minden terheit valóságos katonai buzgósággal kiállották. Ritka bátorsággal és állhatatossággal szembe szállottak minden veszedelmekkel. Mind ezek arra indították ő Austriai Cs. K. Felségét, hogy Fegyvertármester *Franquemontot* és Generális *Döringet* a' *Mária Theerézia'* — *Oberster Wangent, Wimpfent,* és *Münchingent* pedig a' *Leopold'*, Rendjeiknek keresztjeikkel megajándékozni — így szintén a' leg vitézebb katonák között való kiosztásra a' Koronaörökös Princz' kezébe 12 arany és 18 ezüst pénzeket küldeni méltóztatson.

Az Orosz armáda' részéről ilyen *Baltin* jött - ki: —

„A' szővetségeseknek *Bar-sür-Aubénél* Febr. 27-dikén nyert győzedelmeik után az ellenség *Troyes* felé folytatta hátrálását és olyan reménségtől tápláltatott, hogy a' maga jó állására nézve, melybe magát ezen város és *Laubressel* nevű fsu között helyhez tette vala, a' várost fedezheti. Itt ötlet Mártzius 3-dikán Gróf *Wittgenstein* és Gróf *Wrede* megtámadták, 's *Laubressel* és *Tenelière* nevű falukat, a'

magok igen jól intézett és heves ágyúttűzek mellett rohanás által elfoglalták. A' Frantziák a' magok jó állásokból kinyomattattak, magokat leg nagyobb rendtelenséggel vissza vonták; a' zúrzavart lovasainkuak néhányszori bévágása is nagyon nevelte köztök; 's végre egészszen öszsze zavarvda mentek - bé *Troyesbe*. A' Gróf *Wittgenstein* alatt lévő armáda 9 ágyút és több mint 1000 embert fogott - el, kik között a' régi lovasok közül 700-zan találattanak. — *Library Cluj*

„A' Gróf *Wrede* serege nyereségéről még nem érkeztek volt - meg a' tudósítások: de a' történeteknek minéműsegeik az ő részéről is sokat ígértek. —

„Ugyan ezen napon történt, hogy a' Gróf *Wittgenstein* lovassága az országos útat megkerülvén egy ágyúzó tsoportra ütött, 300 lovat megölt, 40 pattantyúst elfogott, 's a' Generális *Girard* lovait és szekereit is elvette.“

A' *Stuttgardi* újságban ilyen hadi tudósítások adattattak - ki Mártz. 8-dik napján: —

„A' Koronaörökös ő K. Hertzegségétől ide küldetett tudósítások Mártz. 1-ső napján estve indúltak. Ő K. Hertzegsége ekkor *Bar-sür-Seine* előtt állott, 's ezen városba', melyet az ellenség a' maga szüntelen való hátrálása szerént, valamint *Troyest* is, elhagyott vala, a' következő napon bémenni szándékozott. —

„*F. M. Elabher* Febr. 28-dikán igen jól elintézett recognoscirozást tétetett Gen.

Tettenborn által, mellynek a' lett a' resultatuma, hogy bizonyosan megtudódott, hogy merre intézte útját a' *Napoleon* Császár alatt lévő armáda; és hogy milyen erős legyen. Mind ezeknek megtudására indította *F. M. Blücher*, hogy ezen armádának ellene meunyen, 's ezt az útközettel megkínálja, minthogy az ő armádája erősebb az ellenségénél. —

„A' Kozákoknak szélső vgyázó csoportjaik már Mártzius első napján a' *Párisi* sörmpök előtt állottak.

Egy utazó, a' ki Londonból Febr. 27-dikére virradó éjjel jött-el, azzal a' bizonyos hírrrel érkezett meg *Chaumontba*, hogy Lord *Wellington*, kinek feles segítsége érkezett, a' megtámadólag való hadi munkához Febr. 13-dikán 90,000 emberekkel ismét hozzá fogott, 's mint hálaltik *Toulouse* felé intézte hadi munkáját.

A' *Chamouthból* egyenesen *Bétsbe* érkezett tudósításokban ily szavakkal adatnak elő a' szövetséges seregeknek *Troyesbe* való bérontások: —

„A' *Troyesből* Mártz. 4-dikén indúlt és éppen most érkezett tudósítások szerint *Troyes* városa ezen napon délben a' szövetségesek által elfoglaltatott. Az ellenség őt órát kivánt fegyverszüntetésre, hogy az alatt ezen várost kiüresíthesse; de csak fél óra engedtetett. Két ezer foglyok, 9 ágyúk, és 52 tisztok kerültek, minthogy el nem vihette őket az ellenség, kezünkre. Fő vezérünk, *Hertzog Schwartzberg* azonnal *Troyesbe* tette által 6 hadi szállását, 's az ellenségnek üzentetésére minden felé seregeket küldözött széllyel. —

„A' Szövetséges fő armáda a' leg szorosabb egyetértéssel folytatja a' maga munkáit a' több szövetséges armádákkal; az ellenség két szárnyai szüntelenül nyomtatnak, megkerültetnek, hátrább verettetnek, 's azok a' nagy resultatumok, mellyeket a' szövetségeseknek egyetértéssel té-

tetődő munkáiktól várni lehet, napról napra közelébb hozattatnak. —

„*M. Lajtnant Bianchy* leg nagyobb iparkodással folytatja a' maga munkáját a' *Saonne* mellett. Az ő tudósításai szerint a' vezérlése alatt lévő seregek Mártzius 3-dikán bementek *Beaundba*, azután, hogy Gen. *Schellther* már Febr. 27-dikén *Bar-sür-Seine* városa felé előnyomúlt volna. Mind ezekhez a' környüállásokhoz képest reménylették, hogy azok az ellenséges seregek, a' mellyek a' Frantzia birodalom' déli tartományaiában öszszegyűjtettek, nem fogják a' szövetséges seregeknek nagy sebességgel való előnyomulásokat miatt, organizálhatni magokat.

Az *Olasz armádától* ilyen hivatal szerint való tudósításokat vettünk: —

„Itt semmi nevezetes változások nem történtek armádáinknak állásaikban. Az ellenség' főbb armádája, a' maga erős várai által fedeztetvén, még mind a' *Vallai* vidékeken fekszik, 's a' maga néhány hídfedező sántzait a' *Mincio* mellett, 's a' *Pó* job partján is a' *Borgo-forte* mellett lévő még mint meg tartotta. —

„Az ellenségnek ezen igen jó fekvésével általellenben tanyázik a' mi fő armádánk, melly a' külömbkülömb erősségeinknek védelmezésekre kívántató tsapatoknak szelleylküldöztetések mellett is még mid tartja a' *Mincio* job partján *Valeggio*-nál lévő hídfedező sántzot, 's ez által védelmezi ezen vizen a' mi seregeinknek azonnal leendő általmenetekre megkívántató helyet, mihelyest a' környüállások meg fogják engedni, hogy ezen vidékeken a' hadi munkát folytatni lehessen. —

„Armádáinknak bal szárnya felől egészen a' *Nuráig* előnyomúlt vala *Generális Nugent*, 's az ellenséges seregeket egész a' *Piacencai* falakig visszakergetvén, 7 vagy 8 száz emberekből álló kárt okozott neki, a' melly fényes győzedelemnek azt a' hasznát is vette vala, hogy magát az el-

lenségnek valóságos erejéről és oltalmazó készületeiről meggyőzte. Úgy találta a' dolgot, hogy az ellenséges seregek az új Conscriptusok által, kik a' Spanyol országból ide hívattatott Regementeknek törzskéikhez tsatoltattak, nagyon megszámosítottattak; a' melly arra idítottta Generális *Nugentet*, hogy a' *Taro* mellett helyheztesse állásban seregeit, és 24-dikben a' *Pó* bal partjára által jöjjön, a' melly iparkodást az ő esméretes munkássága tökéletesen végre hajtotta. Egy tsapatunk az Obristlajtnant *Meskó* vezérlése alatt *Saccónál* jött által ezen vízen, és Kapitány *Daspre* Casalmagioreban Obristlajtnant *Frangipánót* az egész őrző sereggel együtt elfogta, a' melly pont már most arra fordítottik, hogy egy hídfedező sántz építődvén, a' *Pó* vízen itt a' bal partrol a' jobbra mindenkor által lehessen hátrországgal menni, mikora' környüállások kívánni fogják. Generális *Nugent* egy Nápolyi tengeri Kompania, 's néhány Nápolyi egyéb fegyveres tsoporok is jelen voltak ezn munkában, kiknek ő itt igen jó hasznokat vette. —

„Ugyantsak az Olasz fő ármádánk' jobbszárnyának legszélsőbb végén még tartja Generális *Stanisawlewic*s a' maga állását *Staro* mellett, a' hol a' *Trompia* völgyéből kimenő szorosakra figyelmez és az ellenséget hátulról nyughatatlankodtatja.“

Spanyol Ország.

Azon egyezésre nézve, a' melly *Napoleon* Császár és 7-dik *Ferdinandus* közt, *Valencayben* Dec. 11-dik napján a' múlt esztendőben készült, most ezeket olvasuk a' Londoni levelekben: —

A' *Napoleon* és Hetedik *Ferdinandus* között folyt alkudozásokra nézve ilyen írást adott általa' Spanyol országlószék Statistitoknokja *San Loyando Jósef* Madritban az ott lévő Anglus Követnek: —,

„Excellentziás úr! Réám bizta az Országlószék, hogy adjak tudtára Exc.ádnak

mindent, a' mi a' Hertzeg *San Carlosnak* ideérkezésétől fogva Frantzia országba lett visszameneteléig itt Madritban történt. Ezekből által lehet látni nyilvánságosan, melly nagy egyenességgel tette az Országlószék ezen tárgyra nézve minden nyilatkozatásait, mellyeket Hertzeg *San Carlosnak* tett, 's egyszersmind azt is, hogy melly lelkiismeretesen bánjek a' Spanyol Országlószék az Angliai Kabinéttel és mind azokkal, a' kik Spanyol ország igaz és szent ügyének védelmezésére adták magokat, a' kiknek egyetértések nélkül ő semmi nemű, még a' leg mézesebb ígéretekre is reá állani nem akart. E' hónap' 4-dikén éjjel *Aranjúerbe* érkezvén *H. San Carlos*, egy írást adott Hetedik *Ferdinandus* Királytól által az Országlószéknek, a' melly *Valencayban* az utóbb múlt *Oktober* 8-dikán költ. Ezen írásban azt mondja ő Felsége, hogy valamint maga úgy a' velle lévő testvér öitse és unoka öitse *Don Carlos* és *Don Antonio* Infánsok is egészségekre nézve leg jobb állapotban vannak; hogy ők azon áldozatokat, mellyeket a' Spanyol nemzet az ő Felségek Királyi személyekért tett, esmerik, és valamint ezekkel úgy Angliának segedelmével 's a' az Anglus fő vezérnek *Lord Wellingtonnak* tsudára méltó magaviseletével, 's magokat megkülömböztetett Spanyol Generálisokkal, 's alattvalóiknak hűségekkel 's állhatatosságokkal, megelégedve vannak. Azután jelenti ő Felsége, hogy *Napoleon* Császár a' maga Követje Gróf *Laforesé* által ő Felségét önként meghívta, hogy kössenek békességet együtt oly feltételek alatt, a' mellyek sem ő Felségére sem ő Felségére, sem a' Spanyol nemzetre nézve leg kisebb tekintetben is meg-nem-állható ne legyen: melyhezképpent ő Felsége Hertzeg *San Carlost* nevezte-ki mint Ministerét, hogy nevében a' *Napoleon* Császár által ugyan e végre kineveztetett Frantzia Követtel Gróf *Lafortestel* alkudozzék; kik is a' békességet annak módja szerint megkésztívén,

azt Király & Felsege már most ugyan tsak a' nevezett Hertzeg által *Madridba* küldötte, hogy a' *Ratificatiót* az Országlószerk a' bevett rendtartások szeréut expediáltassa. Az említett Kötés is ezen levél mellé volt téve, mint ide-mellékezeve láthatja Exc.ád. —

(Végezetét lásd alább a' Töldaléknak két, utolsó lapjain.)

Mit végzettek a' Jan. 15-dikén öszszegyülekezett Kortések ezen tárgy eránt, még nem hirdettetett-ki, de hogy ezeknek vélekedése is megégyezett légyen az Országlószerk vélekedésével, abból hoztáki a' közönség, hogy a' Madridi újság, Hertzeg *San Carlosnak* Frantzia országba való visszaindulását említvén, ennek alkalmatosságával igen heves motskolódásra fokadott *Napoleon's* az ö *Hetedik Fedinándussal* való kötése által ki nyilatkoztatott cözlézásaí ellen.

Olasz Ország.

Modenában llyen hídetés jött-ki: — „Azon katonai égyezéshez képpést, mellyben azok a' tartományok meghatározottak, mellyek a' szövetséges Hatalmasságok közül valamelyiknek seregei által katonai módou elfoglaltattak, a' *Panaroi* és *Crostoloi* Departamentek, mellyek mintegy majd egészszen *Modenát* teszik, az *Austriai* seregek' administratziója alá tartoznak, melyre nézve én jónak talalom itt a' következő intézeteket kihirdettetni: — A' *Préfektusi* és *Préfektussági* hivatal a' leg idősebb tanátsos' előlülése alá adatik. Egy országlószerk állittatik-fel, olyan, mint a' *Majlandi* volt. Az Országlószerk tagjai lesznek, *Munarini*, *Molza*, *Guciarido*.

Ezen országlószerk haladék nélkül hozzá fog munkáinak folytatásához addig is, míg az *Estei IV-dik Ferenz* (*Austriai*) Fő Hertzegtől, a' ki ezen *Statusok*nak törvényes uralok, a' további Felseges rendelések elérkeznek. —

„Gróf *Nugent* az *Austriai* és *Anglus* seregek' vezére a' *Pó* job partján.

Az előrevalóképpen bététetett Országlószerk' legelső végzéseí, mellyek Febr. 12-dikén kihirdettettek, ezek voltak: 1) A' *Conscriptio* eltöröltetett. 2) Az *Aktákért* és *Contractusokért* fizetődő ügy nevezett *Register-adó* eltöröltetett. 3) A' főtől való adó eltöröltetett. 4) A' vámfizetések az utóbbi *Tarifának* harmad részire szállítatnak. 5) A' só ára az eddig valónak felére szállítatik. 6) A' ki- és béhozásért fizetett vám a' tengeren eltöröltetik. 7) A' *Stempes* papiros megszűnik.“

Principe Strongoli, kit a' *Nápolyi* Király *Bolognából* a' szövetséges Hatalmasságoknak fő hadi szállásokra küldött vala, onnét Febr. 15-dikén a' maga Királyához visszaérkezett, és, mint mondják az *Austriai Császár & Felsegétől* egy tulajdon kezeirásával való levelett adott neki által, mellynek vétele után azonnal oda hagyta a' Király *Bolognát*, és 17-dikben *Modenába*, 's 18-dikben *Reggioba* érkezett, a' hol elébb az *Előjáróknak*, azután az *Austriai Követnek* Gróf *Miernek*, 's azután *Gen. Gróf Nugentnek* adott audientziát, 's mind ezek után vissza ment *Modenába*; az *Austriai* és *Nápolyi* seregek pedig útjokat *Bolognán*, *Modenán*, *Reggion* és *Pármán* által a' *Pó* felé kezdeték folytatni. — (A' többi a' jövő árkusban folytatódik).

Márzius 12-dik napján adtak 100 *Forint* *Conventziós* pénzért 202 5/8 *forintot* *Váltótzédalában*

Irta Pántzél Dániel.